Visuomenės veikėjų konferencija - Brooklyne Gruod. 10 d

Lietuvį pažitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Ki... geros valios lie... valo dirbti vai- tin... bus. Svarbiau- sia... bės palaikymui da... tinimas tauti- ...spaudos.

LIII. METAI. 279 (868) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1939 M., GRUODŽIO-DECEMBER 6 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY DEC - 6 1939 ASTOR LENOX & TILDEN FOUNDS

ŠIANDIEN

Ginsis iki žus
Protestuoja
B. Shaw sako
Strategai seka

J. KROZE

Pereitos savaitės pabaigoj naujasis Suomijos Ministras Pirmininkas Risto Ryti, kuris iki šiol buvo Suomijos Banko Valdytoju, kalbėdamas transatlantiniu telefonu su Jungtinėmis Valstybėmis pareiškė, kad nežiūrint dabartinio karo su Rusija naujoji Suomijos vyriausybė turi vilties susitarti, jeigu Rusija atidarys duris deryboms.

Bet, jis pareiškė, blogiausiu atveju mes kariausim, mes ginsimės ir mes žūsime iki paskutinio vyro, tačiau mes esame ramūs, žinome savo uždavinį, mūsų sąžinės grynos ir mes tikimės laimėti. Toliau Ryti pareiškė, kad Suomija nelaukia jokios pagalbos iš kitur ir turi pasitikėti savo jėgomis. Suomija, esą, kariaus viena.

Ministras taip pat, kiek nusiminęs pareiškė: "Mūsų miestų gatvėse krinta žmonės. Helsinkyje nuo priešo bombų jau žuvo apie 200 civilinių žmonių, daugiausia moterys ir vaikai. Baisu, bet mes rusų nesibijome. Mes esame tikri, kad visas pasaulis mato mūsų teisingumą, visi žino, kad mes kariaujam už savo nepriklausomybę ir gyvenimą. Suomijos žmonių sąžinė rami šioje kovoje".

Iš tikrųjų reikia stebėtis Suomijos drasa ir pasiryžimu. Tai nepirmas kartas Suomijai tenka kovoti už savo nepriklausomybės išlaikymą ir, jeigu po didelės kovos su Rusija ji pralaimėtų, tai neabejojama, kad suomiai niekad nenurims, iki jų valstybė vėl bus nepriklausoma.

Kad šiame Suomijos Rusijos konflikte pasaulis moraliai remia Suomiją, matyti iš to, kad Danijoje, Švedijoje ir Norvegijoje žmonės susirinkę prieš Sovietų įstaigų reiškė protestus ir kai kur net akmenimis mėtė į tas įstaigas. Net užkietintoje Vokietijoje žmonės reiškia gilios užuojautos suomiams, jų nelygioje kovoje. Vokiečiai dar atsimena, kad 1918 metais 40,000 vokiečių pagelbėjo Suomijai nugalėti bolševikus.

Airių rašytojas Bernard Shaw, kuris pasižymi savo ekscentriškumu, teigia, kad Suomija padarė klaidą nesutikdama su Rusijos pageidavimais pasikeisti teritorija. Jo manymu Rusijai rūpi tik savo sienų tinkama apsauga ir taikos laidojimas Rusijai. Esą, vakarų valstybės ir Amerika suvedžiojo Suomiją, kuri dabar turi kentėti. Ar tas teisybė, tik ateitis gali patvirtinti.

Kitų valstybių militaristai dabar dideliu atsidėjimu seka rusų kariuomenės operacijas Suomijoje. Jie tikisi iš dabartinio Rusijos Suomijos karo daug ko sužinoti apie rusų kariuomenės stiprumą, vadovybę, mechanizaciją ir kariavimo formą. Iki šiol Rusijos kariuomenė buvo gili paslaptis svetimų valstybių karo strategams.

Pasaulyje buvo tik dvi nuomonės apie rusų militarinį pasiruošimą. Vieni sakė, kad Rusija nepaprastai stipri, kiti, kad jos kariuomenė yra "tuščias kevalas", be geros vadovybės, be drausmės ir be dvasios. Karas su Suomija dalinai tą ginčą išspręs, bet kuri pusė teisi, nežinia. Bent iki šiol neatrodo, kad rusų kariuomenė ir jos naujoji strategija yra gera, ypač rusų karo tankai, kurie Ispanijos pilietiniame kare pasirodė silpni.

SUOMIJOS VYRIAUSYBĖ KRAUSTOSI IŠ SOSTINĖS HELSINKIO

Rusai neteko daug lėktuvų ir tankų; Ties Petsamo ruošiamasi dideliems mūšiams

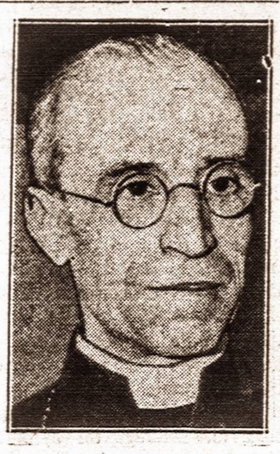

Popiežius Pijus XII

HELSINKI, gruod. 5 d. — Suomių šaltiniai praneša, kad Suomijos Rusijos fronte Sovietų kariuomenė turėjo didelių nuostolių kovose su suomiais. Ties Terijoki miestu, pasitraukdami suomiai paliko daugybę minų, kurios sprogdamos sunaikino apie 1,000 rusų kareivių. Be to, Lagodos ežero bare keliolika šimtų rusų kareivių bandė pulti suomius per užšalusį ežero ledą, tačiau ledui lūžus keli šimtai nuskendo, kartu su jais nugrimzdo į ežero dugną keliolika armotų ir daug amunicijos.

Ties Karelija per paskutines tris dienas suomiai sunaikino dar 18 rusų karo tankų ir paėmė daug belaisvių. Kovose su Suomijos karo aviacija žuvo keletas rusų karo lėktuvų, o keliolika rusų lėktuvų, paklydę Lagoda ežero bare sniego pūgos metu įskrido į mišką ir keletas lėktuvų sudūžo. Suomiai sako, kad šiuo metu jų geriausias sąjungininkas yra didelis šaltis, sniegas ir sniego pūgos, kurios sulaiko rusų kariuomenę ir aviaciją nuo puolimu.

Rusai skelbia, kad jų kariuomenė užėmusi 30 mylių pločio žemės juostą visu Suomijos pasieniu, tačiau suomiai sako, kad kai kuriose vietose rusai pažygiavo daugiausia 12 mylių į suomių žemę.

Šiuo metu šiaurės Suomijoje ties Petsamo uostu suomiai ir rusai koncentruoja daugiau karuomenės ir manoma, kad netrukus įvyks didelis mūšis.

Iš Helsinkio praneša, kad iš 300,000 miesto gyventojų, apie 250,000 jau išgabenti į šiaurės Suomiją, kiti į Švediją ir Norvegiją. Suomijos vyriausybė taip pat rengiasi kraustytis iš Helsinkio.

VATIKANAS SIŪLO PALIAUBAS KALĖDŲ METU

VATIKANAS, gruod. 5 d. — Popiežius Pijus XII šiomis dienomis pasiūlė kariaujančiom valstybėm Kalėdų švenčių metu paskelbti paliaubas ir leisti kariuomenėms ramiai atšvęsti Kalėdų šventes. Paliaubos siūlomos nuo 24 val. iki dviejų trijų dienų laiko. Popiežius dabar laukia kariaujančių valstybių atsakymo.

ANGLIJOS KARALIUS LANKOSI PRANCŪZIJOJE

LONDON, gruod. 5 d. — Anglijos Karalius Jurgis VI vakar atvyko į Prancūziją ir tuojau išvyko į frontą aplankyti ten esančius Anglijos kareivius.

100 SUOMIŲ VYKSTA KARIAUTI

NEW YORK, gruod. 5 d. — New Yorke 100 vietinių suomių įsiregistravo savo konsulate vykti į Suomiją kariauti su rusais. Amerikos suomiai taip pat deda pastangas sukelti apie vieną milijoną dolerių Suomijos Raudonajam Kryžiui.

Į VILNIŲ ATVYKO 14 PROFESORIŲ

VILNIUS. — Vilniu atvyko 14 VDU profesorių, jų tarpe dek. prof. M. Biržiška, dek. prof. Lašas, b. rekt. prof. M. Remeris ir kt.

Dženkaitis paskirtas Vilniaus policijos mokyklos viršininku

ROKIŠKIS. — Rokiškio apskrities policijos vadas Juozas Dženkaitis nuo lapkričio 1 d. paskirtas Vilniaus policijos mokyklos viršininku.

Kauno policijos rezervo viršininkas Andrius Butas paskirtas Vilniaus apskrities policijos vado padėjėju.

RUSIJA ATMETĖ SUOMIŲ TAIKOS SIŪLYMĄ

MASKVA, gruod. 5 d. — Sovietų Sąjunga vakar vakare atmetė Suomijos vyriausybės taikos siūlymą. Ministras Pirmininkas Molotovas pareiškė, kad Sov. Sąjunga dabartinės Suomijos vyriausybės nepripažįsta, o tik pripažįsta šiomis dienomis sudarytą naują "revoliucinę demokratinę" Suomijos vyriausybę kurią sudarė seniai Rusijoje gyvenąs ištrėmime suomių komunistas Otto Kuusinen.

SOVIETAI REIKALAUJA ESTŲ PAGALBOS PRIEŠ SUOMIJĄ

TALLINN, Estija, gruod. 5 d. — Radijo žiniomis, Sovietų vyriausybė pašaukė į Maskvą Suomijos karo vadą pasitarti dėl bendros akcijos prieš Suomiją. Esą, einant Estijos Rusijos bendrojo apsigynimo sutartimi Estija turi eiti Rusijai į pagalbą, jeigu ji bus kitos valstybės užpulta. Ta proga pastebėtina, kad estai yra labai artymai giminingi su suomiais ir yra vienos kilmės žmonės.

SUOMIAI PASITRAUKDAMI DEGINA NAMUS IR IŠGABENA ŽMONES

MASKVA, gruod. 5 d. — Sovietų šaltiniai praneša, kad Suomijos kariuomenė šiaurės fronto ruoštu pasitraukdama degina visus namus ir išgabena maistą, gyvulius, daiktus ir žmones palikdami šalčio surakintoje šiaurėje tik grynus laukus. Dėlto rusų kariuomenė, neturėdama prieglaudos turi kęsti šaltį.

"ADMIRAL SCHEER" NUSKANDINO KELEIVINĮ LAIVĄ

LONDON, gruod. 5 d. — Vokiečių karo laivas "Admiral Scheer", kuris užpuldinėja prekybinius laivus Ramiajam ir Pietų Atlanto vandenyne, vakar nuskandino 10,080,000 tonų anglų keleivinį laivą "Doric".

SIŪLO MORATORIUMĄ SUOMIJOS SKOLOMS AMERIKAI

WASHINGTON, gruod. 5 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Senatorius Norris iš Nebraska ir Senatorius Borah iš Idaho siūlo J.A.V. paskelbti moratoriumą Suomijos skoloms Amerikai. Moratoriumas siūlomas paskelbti iki pasibaigs Suomijos Rusijos konflikt tas. Tuo norima parodyti Amerikos dėkingumas Suomijai už reguliarų karo skolų mokėjimą.

SPAUDOS DARBININKAI DAUGIAU UŽDIRBS

VILNIUS. — Lenkijoj darbininkai uždirbdavo beveik tiktai pusę to, ką uždirba Lietuvos darbininkai. Be ko kita, Vilniaus spaudos darbininkai, prisitaikydami prie Kauno spaudos, pareikalavo dvigubai pakelti atlyginimą, t. y. mokėti tokį kokį moka Kauno spaus tuvės. Vilniškių lenkų laikraščių leidėjai dėl to susirūpinę, nes tai esą prieš jų kalkuliacijas.

DAUG TARNAUTOJŲ IŠ TOLIMOSIOS LENKIJOS

VILNIUS. — Lenkijos biurokratinis aparatas buvo labai didelis, dėl to ir Vilniuje valdininkų buvo labai daug. Daugumas gi tų valdininkų buvo iš gilumos Lenkijos, vadinamieji "galileušai". Už tai daugelis vilniečių, vietos gyventojų, kurie anksčiau Vilniuje negaudavo darbo, dabar jo bus reikalingi.

Spalių 15 d. Lietuvoje buvo 789 draugijos, neskaitant jų skyrių.

RUSIJOS ŽYGIAI BALTIJOJE IR BALKANUOSE GALI PRADĖT NAUJUS KARUS SU ITALIJA IR JAPONIJA

Grasina Rusijai. — Italijos diktatorius Benito Mussolini grasina Rusijai, kad jeigu ji bandys veržtis į Balkanus, tai škaitysis su Italija ir jos interesais Balkanuose.

ITALIJOJE SURENGĖ DIDELES DEMONSTRACIJAS PRIEŠ RUSIJĄ

Susirinkę prie Suomijos atstovybės italai šaukė: "Tegyvuoja Suomija, šalin Rusiją!"

ROMA, gruod. 5 d. — Italijoje jau trečias kartas vietiniai fašistai ir visuomenė rengia protesto demonstracijas prieš Sovietų Sąjungą. Susirinkę prie Rusijos pasiuntinybės Romoje demonstrantai šaukė "Šalin Rusija! Tegyvuoja Suomija!". Demonstrantai vėliau nužygiavo prie Suomijos pasiuntinybės ir Suomijai kėlė ovacijas ir linkėjo laimėti karą prieš Rusiją. Kai kurie demonstrantai, net reikalavo, kad Suomijai būtų pasiųsta pagalba.

DANAI AKMENIS MĖTĖ Į SOVIETŲ ATSTOVYBĘ

COPENHAGEN, Danija, gruod. 5 d. — Skandinavų valstybėse vis aiškiau pasireiškia neapykanta ir pasipiktinimas Rusijos žygiu prieš mažąją Suomiją. Šiomis dienomis didelis būrys danų susirinko prie Sovietų atstovybės Danijoje ir akmenimis pradėjo mėtyti į langus. Policija demonstrantus išvaikė.

Švietimo ministerija Vilniaus darbininkams steigs lietuvių kalbos kursus

KAUNAS. — Patirta, kad Švietimo ministerijoje paruoštas projektas Vilniaus miesto darbininkams steigti daug lietuvių kalbos kursų. Numatoma, kad tuo reikalu Švietimo ministerija sueis į kontaktą su Darbo Rūmais.

ŽIŽMARAS ĮSTOJO POLICIJOS TARNYBON

VILNIUS. — Žinomas vilnietis sportininkas Pranas Žižmaras nuo lapkričio 1 d. priimtas policijos tarnybon ir paskirtas Vilniaus policijos mokyklos instruktorium.

AMERIKOS SUOMIAI PRAŠO NUTRAUKTI SANTYKIUS SU RUSIJA

BOSTON, Mass., gruod. 5 d. — Amerikos suomiai pasiuntė Jungtinių Amerikos Valstybių valdžiai memorandumą, kuriame prašo nutraukti santykius su Rusija.

RUSIJA GRASINA PASITRAUKTI IŠ TAUTŲ SĄJUNGOS

MASKVA, gruod. 5 d. — Suomijos vyriausybė padavė skundą Tautų Sąjungai ir akivaizdoje vėliausių įvykių, pareikalavo, kad visos kitos valstybės, kurios yra Tautų Sąjungos nariai paskelbtų ekonomines sankcijas prieš Rusiją. Ryšium su tuo Suomijos skundu, Rusija grasina iš Tautų Sąjungos visai pasitraukti. Iš gerai painformuotų šaltinių praneša, kad Tautų Sąjunga bus netrukus panaikinta.

SUSPROGDINTAS TREČIAS VOKIEČIŲ MININKAS

COPENHAGEN, Danija, gruod. 5 d. — Vakar netoli Landeland salos vokiečių mininkas audros metu užplaukė ant vokiečių minos, susprogo ir per pora minučių nuskendo. Tai trečias vokiečių mininkas, kuris susprogdintas savų minų.

RATIFIKAVO PAPILDOMĄ PROTOKOLĄ

KAUNAS. — Respublikos prezidentas lapkr. 3 d. ratifikavo Lietuvos ir Sovietų Sąjungos spalių 10 d. sutarties papildomąjį protokolą, pasirašytą Maskvoje spalių 27 d.

JUNGTINIS FRONTAS PRIEŠ SOVIETUS

Japonija gali pasikėsinti prieš rusų žemes Tolimuose Rytuose

LONDON, gruod. 5 d. — Diplomatiniai korespondentai iš Londono ir Paryžiaus praneša, kad vėliausiu laiku Europos sostinėse plačiai kalbama apie jungtinį frontą prieš Sovietų Sąjungą. Esą, demokratinės Europos valstybės pradeda įžiūrėti didelį pavojų iš Rusijos pusės ir todėl labai galimas daiktas, kad visos valstybės bendrai gali imtis žygio prieš Rusiją ir komunizmą. Manoma, kad iš dabartinių diplomatinių derybų ir kalbų gali būti viena iš šių trijų išdavų:

1 — Anglija ir Prancūzija gali prikalbinti Japoniją paskelbti karą Rusijai.

2 — Yra galimybė, kad pasaulyje gali kilti du ar trys dideli karai: dabartinis karas su Vokietija, Italijos, Japonijos ir balkanų valstybių karas prieš Rusiją ir 3 — Anglija, Prancūzija gali susitaikyti su Vokietija ir visos trys bendrai gali išeiti prieš Rusiją ir bendrą komunizmo pavojų. Tačiau nurodoma, kad iš visų trijų galimybių antroji gali greičiausia įvykti, Italija, kuri dabar grasina Rusijai dėl balkanų gali išeiti prieš Rusiją, taip pat yra galimybių, kad Japonija, kuri nori užgrobti Tolimųjų Rytų Rusijos žemės plotus, gali išeiti prieš Sovietų Sąjungą.

KIEK POLICIJOS NUOVADŲ ĮSTEIGTA VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUS. — Atgautoje Vilniaus srityje steigiamos 27 viešosios policijos nuovados, kurių 20 pirmos eilės ir 7 antros eilės.

Pirmos eilės nuovados įsteigtos Smalvuose, Dukšte, Ignalinoj, Kaltanėnuose, Švenčionėliuose, Pabradėje, Nemenčinėje, Paberžėje, Riešėje, Maišiogaloje, Naujojoj Vileikoj, Trakuose, Rudiškiuose, Valkininkuose, II Varėnoj, Eišiškiuose ir Turgaliuose; antros eilės — Rimšėje, Kazitiškyje, Rudninkuose, Lentvaryje, Sudervėje, Sumskuose ir Buividžiuose.

Be to, Vilniuje ir Švenčionėliuose steigiamos dvi geležinkelių policijos nuovados.

Vilniaus mieste steigiama 14 policijos nuovadų.

Taip pat steigiamos specialinės mažamečių nusikaltėlių, teismų, mokesčių ir judėjimo nuovados.

Vilniaus mieste bus du policijos rezervai — raitasis ir pėstininkų ar technikinis.

Padidėjusiam policijos valdininkų kadrui parengti Vilniuje steigiama antroji policijos mokykla.

LIETUVIŲ NUSISTATYMAS TVIRTAS

SEINAI. — Atbėgę į Nepriklausomą Lietuvą iš vokiečių užimtų Seinų žydai praneša, kad tos apskrities lietuvių nusistatymas esąs labai tvirtas. Jie yra įsitikinę, kad sulauks šviesių sau dienų.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

ISTERIŠKAIS RIKSMAIS BANDO TEISYBĘ NUNEIGTI

Amerikos lietuviai komunistai iš kailio neriasi gindami Sovietų Rusijos imperialistines užmačias. Jie stačiai isterišku riksmu ir visų teisingas žinias paduodančių laikraščių plūdimu bando nuslėpti teisybę apie Maskvos žygius raudonosios armijos užgrobtuose kraštuose.

Mūsiškiai Stalino tarnai ir po šiai dienai bando užginčyti net oficialias žinias, kad raudonoji armija apiplėšė Vilnių ir visą jo krašto dalį, kuri grąžinta Lietuvai. Jie plūsdami visus teigia, kad raudonoji armija nieko neišgabeno iš grąžinamos Lietuvai teritorijos. Bet štai mūsų korespondentas p. Mačiulaitis, kuris su pirmomis Lietuvos kariuomenės dalimis nuvyko į Vilnių, sekančiai aprašo radijo aparatus gaminusio "Elektrit" fabriko mašinų išgabenimą:

Šio fabriko darbininkai sužinoję, kad mašinos bus išvežtos, nutarė jų neduoti. Jie apgulė fabriko mašinas ir vartus. Atėjusius raudonarmiečius maldavo jas palikti, sakydami, kad atėjus lietuviams, neturės iš ko duoną pelnytis. Rusų atsakymas buvęs: 'Tuomet jūs pakelsite revoliuciją, o mes ateisime jus išvaduoti!'

"Vis viena, darbininkai stengėsi neleisti mašinas išvežti. Tada rusai pažadėjo išsivežti kartu ir darbininkus. Šie nenurimo. Tada naktį rusai darbininkus išskirstė kulkosvaidžių ugnimi, užmušdami du darbininkus ir 8 sužeisdami. Su mašinomis išsivežė į Minską ir dalį darbininkų su jų manta. Bet čia atrinkę specialistus, kitiems liepė važiuoti namo. Jų išsivežtos mantos taip jiems ir negrąžindami."

Vadinasi, raudonarmiečiai ne tik šaudydami darbininkus prasiskynė sau kelią prie dirbtuvės mašinų, ne tik išplėšė dirbtuvės mašinas, bet net prigaulingai apiplėšė ir pačius darbininkus, išsigabendami jų mantą. Štai jums darbo žmonių draugai ir užtarėjai!

Arba vėl komunistai plūsta ir isteriškai draskosi prieš tuos laikraščius ir jų redaktorius, kurie paskelbė teisingą žinią, kad raudonarmiečiams užėmus Vilnių tuojaus buvo suimtas lietuvių veikėjas K. Stašys ir kiti ir išvežti iš Vilniaus. Komunistai rėkia, kad tai yra "melas." Tačiau p. Stašys Lietuvos Žinių korespondentui pasisakė: *"Taip, buvau išvežtas į Baltstogę"* ir toliau p. Stašys pridūrė, kad suėmimai ir kalėjimai jam nenaujiena. Vadinasi, p. Stašys aiškiai pasisako, kad jis buvo suimtas ir išvežtas į Baltstogę kaipo komunistų kalinys.

Tačiau komunistai ir po šio aiškaus įrodymo, kad raudonarmiečiai užėmę Vilnių areštavo lietuvius veikėjus, vis dar plūsta ir šmeižia šį faktą paskelbusius redaktorius. Komunistai pasižymi net šlykščia demagogija. Jie cituoja Lietuvos Žinių korespondento pasikalbėjimo su p. Stašiu jiems naudingas vietas ir apleidę jo pasisakymą, kad jis buvo raudonarmiečių suimtas, išvadina melagiais Stašio suareštavimo faktą paskelbusius laikraštininkus.

Veltui komunistai stengiasi savo isteriškais riksmais ir plūdimais paneigti teisybę. Amerikos lietuvių visuomenė jau pajėgia blaiviai ir savistoviai protauti ir komunistai savo riksmais ir demagogija jos neprigaus.

SPAUDOS APŽVALGA

"Pažanga" Chicagoje

Naujienų korespondentas, kuris sakosi, nebuvęs Chicagoje keletą metų, pasakoja: "Kaip seniai buvęs, žygiuoju Halsted gatve. Pamačiau ant lango užrašyta 'Lietuvių Užeiga.' O pirmiau, rodosi, keli metai atgal, rašydavo 'Letueiszka korczma'."

Dar vienas gražus darbas

Čikagiečiai legionieriai (Dariaus-Girėno postas) padarė darbą, kuris ilgam pažymės amerikiečių lietuvių energiją, gabumus ir pasišventimą. Jie pastatė Dariaus-Girėno atminčiai puikią "American Legion Memorial Hall", kuri moderniška ir savo stilium į akį metasi.

Ačiu, vyručiai!

Kaukuolės nežino

Komunistų Laisvė prisipažįsta, kad "Amerikoje nei vienas mūsų nežinome, kuriais motyvais vadovautasi nustatant Lietuvos ir Sovietijos sienas." Laisvė net drįsta Staliną pakritikuot, sakydama, "mums atrodo, kad toki Marcinkonys, kurie grynai lietuviški, turėjo būti Lietuvos pusėje palikti".

Laikraštis spėja, kad čia vaduotasi strateginiais karo sumetimais ir tiki, kad "Sovietija norėjo Lietuvą geriausiai patenkinti." Tačiau, visgi, laikraštis, kuris per dvidešimts metų aklai gynė visus Maskvos posukius, mums regis, daugiau privalėtų žinoti, ką Maskva manė neduodama Lietuvai, kas Lietuvai priklauso.

Lietuvoje

Per Laisvę ėjo vienos amerikietės merginos papasakojimai įspūdžių įgytų rugsėjo mėnesį Lietuvoje. Pasirodo, ją širdingai sujaudino Lietuvos valdininkų mandagumas parubežyje, ji nustebo Kauno muziejais, kurie parodė Lietuvą esant labai kultūringa tauta, o autobusai parodė, kad susisiekimas Lietuvoje tiek geras, kiek pramoningoje Vokietijoje.

Jos gimtoje Dzukijoje valdžia skuba ūkininkus vienkiemiais dalinti, ir juos šelpia paskolomis, duodant medelių pasodinti, ir tam panašiai. Tačiau, matyti dar didelio nuvargimo ir skurdo. Visur jai metėsi į akis šis svarbus faktas: kur tik amerikiečiai savo kapitalais gimines parėmė, arba patys įsikūrė, ten išdygo geresni triobėsiai, namai, butai, ir visoki įrengimai. Tas parodo, kad lietuviams tik kapitato reikia, o jie moka sau kultūriniai įsikurti.

Vyt. Širvydas.

NEGIRDĖTAS LENKŲ PONIŠKAS AROGANTIŠKUMAS

Daug buvo rašyta apie lenkų unaravą arogantiškumą ir jų žiaurumą, bet daug kas netikėjo tiems rašymams. Ir ištikrųjų, rodos, kaip žmogus gali virsti žvėrimi ir stačiai beprotišku užsispyrėliu. Bet lenkų tautoje tas visuomet vyravo.

Apie lenkų žiaurumo faktus parašysiu kitą kart, o dabar pažymėsiu tik jų beprotišką arogantiškumą ir lenkiško unaro demonstravimą. Štai Rokiškyje yra internuotų į Lietuvą subėgusių Lenkijos karių. Jie visi buvo sutalpinti atskiruose namuose: Mergaičių Amatų Mokykloje, Blaivininkų Salėje, Gimnazijoje ir šiaip dar keliuose namuose. Visi buvo žmoniškai prižiūrimi, gerai maitinami, švariai užlaikomi, turėjo rūpestingą sveikatos priežiūrą ir turėjo laisvę.

Lietuvos kariai ir visomenė jiems neprimesdavo jokių jų nuodėmių ir buvusio nedraugingumo Lietuvai. Visi stengėsi vien parodyti didelę artimo meilę ir visi užjautė jiems jų tautos didžiojoj nelaimėj. Žodžiu, su internuotais Lenkijos kariais buvo elgiamasi tikrai žmoniškai ir svetingai, kaip gali pasielgti tik lietuviai.

Bet lenkiško unaro tas nepatenkino. Jie pasinaudodami laisve pradėjo bėgti iš Lietuvos kariuomenės priežiūros, kad galėtų visiškai laisvai gyventi kaip savo tėvynėje. Buvo girdima, kad vienur kitur įvykę plėšimų, kuriuos atlikę pabėgusieji iš internavimo priežiūros lenkai.

Taip po įvairius namus internuotus lenkus karius buvo sunku prižiūrėti ir pagaliau prasidedant mokslo metams buvo reikalinga pratuštint Mergaičių Amatų Mokyklą ir Gimnaziją. Tuo tikslu buvo reikiamai atremontuotas dvaro arklydėms seniaus naudotas namas. Pastatas yra mūro ir taip puikiai atremontuotas su reikalingais įrengimais, kad net pats Smigly-Ridzius galėtų sau poniškai gyventi.

Bet kai spalių 19 d. lenkai buvo į tą namą sutalpinti, tai jie susitarė ir iš to namo išėję tris dienas išstovėjo lauke, neimdami visiškai jokio maisto. Vadinasi, paskelbė streiką, kad nepakankamai poniškai jie užlaikomi belaisvėje. To dar negana. Jie bandė pulti Lietuvos sargybinį ir jį nuginkluoti. Bet nepasisekė. Sargybinis nuginkluoti nesidavė ir perspėjęs puolikus, bet jiems nenurimstant, atidarė ugnį. Pasėkoje to žuvo vienas lenkų karys ir du liko sužeisti.

Jei lenkams būtų pasisekę atimti ginklus iš Lietuvos sargybinių, tai be jokios abejonės būtų žuvę ne vienas ir Lietuvos sargybinis. Taigi lenkai niekino Lietuvą, jos sunaikinimu grūmojo ir kuomet vokiečių bei rusų užklupti atbėgo į Lietuvą ir joje draugingą prieglaudą rado, tai dabar užsimanė patys Lietuvą valdyti. Matyt, lenkiškas unaras neleidžia jiems skaitytis su tikrove ir jaustis belaisviais — jie nori būti valdovais.

Ar galima rasti kur nors pasaulyje nedėkingesnius arogantus, kokiais yra lenkai? Tad nenuostabu, kad ir pati Lenkija žlugo.

P. Kriukelis.

SU LIETUVOS KARIUOMENE Į VILNIŲ

Rašo P. MAČIULAITIS

(Tęsinys)

Ką dar Girdėjau ir Mačiau Vilniuje

Įvažiavus į Vilnių, tuoj buvo galima pastebėti, kad dar daugelyje vietų šeimininkauja raudonoji armija. Važiuojant pro įvairias dirbtuves, prie jų vartų stovėjo raudonarmiečių sargybos, o viduj būriais sustoję žiūrėjo į atžygiuojančius naujuosius šeimininkus. Miesto, prie buvusiųjų Lenkijos valdžios įstaigų, taip pat stovėjo jų sargybos. Prie šių pastatų dar kabojo raudonos vėliavos. Šiaip jau visur plevėsavo Lietuvos trispalvė vėliava. Dabar tik lenkiški krautuvių ir įstaigų parašai priminė, kad čia būta Lenkijos.

Po gausybės įspūdžių, didelio džiaugsmo, krūtinėje dar vis virė, bet nežiūrint to, norėjosi arčiau pasižiūrėti į proletariato armiją, kurią sukūrė "demokratiškiausioji pasaulyje valstybė." Taigi, prie pastatų dar jų sargybos, centrinėmis gatvėmis, pro žygiuojančias Lietuvos kariuomenės gretas, dažnai pravažiuoja sovietų kariški sunkvežimiai. Gatvėse s u s t o jusi dešimtstūkstantinė minia pasižiūri į juos su nerimu akyse, ir vėl tuoj viską užmiršusi šaukia: "Valio! valio!" Lietuvos kariams.

Tik pražygiavus Lietuvos kariuomenei, gavau progą geriau pasižiūrėti į rusus. Vakare didelės jų sunkvežimių (trokų) voros važiavo iš miesto per katedros aikštę. Sunkvežimiai dideli, daugelis šešiais ratais, atrodė patvarūs. Didžiuma vežėsi "karišką mantą." Visi be jokių ženklų. Matomai, rusai nenorėjo, kad kas nors spėliotų kokios jų dalys čia atėję. Taip pat gerai atrodė didieji jų tankai, kurie ginkluoti viena lengva patranka ir dviem kulkosvaidžiais. Panašiai apginkluoti ir šarvuoti automobiliai. Vieną dieną priskaičiau iki šimto pravažiuojančių sunkiųjų tankų. Tai didelė jėga. Koks jų atsparumas nežinau, bet tai gali įrodyti tik karas.

Be motorizuotų dalių teko matyti ir pėstininkus. Laiks nuo laiko viduriu gatvės pražygiuodavo jų būrelis, matomai ėjo užimti kur nors sargybas. Uniformos spalva pilka, gal panaši į prieškarinę, rūbai atrodė menki, netvirtos medžiagos, bet tikriausiai nešilti, ką liūdijo mėlynos kareivių nosys ir lūpos. Daugumas kareivių dėvi pošalmines kepures, kurios labai panašios į prieškarines vokiečių kepures su bokšteliais. Kareivių veidai sudžiūvę, nematyti juose jokio linksmumo nei kariško pasiryžimo. Atrodo, kad jie atsidavę kokiai nors nematomai likimo valiai, išvargę ir reikalingi gero, ramaus poilsio. Bent man atrodė, kad jie jaučiasi nereikalingi šiose gatvėse, šitam svetimam jiems pasaulyje, kur dauguma praeivių įvairiai apsirengę, jiems dar nematytais rūbais.

Sovietų Šeimininkavimas Vilnijoje

Daug daugiau, negu aš galiu parašyti, patyriau apie sovietų viešpatavimą šiame krašte iš vietinių gyventojų: darbininkų ir inteligentų. Raudonąjai armijai įžengus į Vilniaus miestą ir kraštą, pirmaisiais padėties viešpačiais ir šeimininkais pasijuto žydai ir komunistai. Iš vietinių komunistų tuoj buvo suorganizuota milicija, miesto galva paskirtas žydas Šapiro. Miesto teatrą savo žinion paėmė žydai. Žydai tuoj pradėjo persekioti lenkų jaunimą ir pakrikusius kareivius. Šią proga žydai keršijo lenkams už ankstybesniuosius jų persekiojimus.

Mieste prasidėjo plėšimai, nes iš kalėjimų buvo paleisti visi vagys, plėšikai. Daugelis krautuvių užsidarė, prekės buvo išslapstytos, langai ir durys užkaltos. Tokias jas teko matyti dar lietuviams įžygiavus į miestą. Sovietai savo rublį prilygino zlotui, bet kadangi abudu piniginiai vienetai dabar jau buvo abejotinos vertės, gyventojai nenoriai juos ėmė. Visų prekių ir produktų kainos žymiai pakilo. Daugelis darbininkų liko be jokio darbo. Įmonės neveikė, darbo organizavimu niekas nesirūpino.

Vienintėliai žmonės, kurie galėjo save geriau apsirūpinti, tai buvo buvusieji Lenkijos valdininkai, kuriems jų vyriausybė prieš valstybės iširiimą išmokėjo 6 mėnesių algas. Ūkininkai, nebūdami tikri dėl ateities, savo produktų į miestus nevežė. Nesant didesnėms atsargoms, mieste pritrūko cukraus, druskos, duonos, sviesto ir kitų būtiniausių produktų. Miesto švara ir bendrai gatvių valymu niekas nesirūpino.

Kulkosvaidžių Ugnimi Išsklaidė Darbininkus

Kaip pasakojama, beveik visi gyventojai labai džiaugėsi sužinoję, kad dėl Vilniaus Maskvoje eina derybos ir miestas su apylinkėmis tenka Lietuvai. Bet darbininkai išsigando... Rusai pradėjo iš miesto išvežti fabrikų mašinas. Vilnius turėjo keliolika tekstilės fabrikų, linų apdirbimo įmonę, stiklo fabriką, daugelį kitų fabrikų ir garsų "Elektrit" fabriką, kuris buvo lenkų pasidžiavimas ir gamino radio aparatus. Šio fabriko darbininkai sužinoję, kad mašinos bus išvežtos, nutarė jų neduoti. Jie apgulė fabriko mašinas ir vartus. Atėjusius raudonarmiečius maldavo jas palikti, sakydami, kad atėjus lietuviams, neturės iš ko duoną pelnytis. Rusų atsakymas buvęs: "Tuomet jūs pakelsite revoliuciją, o mes ateisime jus išvaduoti."

Vis viena, darbininkai stengėsi neleisti mašinas išvežti. Tada rusai pažadėjo išsivežti kartu ir darbininkus. Šie nenurimo. Tada naktį rusai darbininkus išskirstė kulkosvaidžių ugnimi, užmušdami du darbininkus ir 8 sužeisdami. Su mašinomis išsivežė į Minską ir dalį darbininkų su jų manta. Bet čia atrinkę specialistus, kitiems liepė važiuoti namo. Jų išvežtos mantos taip jiems ir negrąžino.

(Bus daugiau)

TINKAMIAUSI KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄ TARYBĄ

SLA pildomosios tarybos nominacijose balsuok už šiuos tautinius kandidatus.

Prezidentu — Buv. Teis. VINCAS F. LAUKAITIS iš Baltimore, Md.

Vice prezidentu — V. A. KERŠEVIČIUS iš Scranton, Pa.

Sekretorium — DR. M. J. VINIKAS (dabartinis).

Iždininku — JUOZAS J. BAČIUNAS iš Sodus, Mich.

Iždo globėjais — STASYS MOCKUS (dabartinis) ir JONAS BRAZAUSKAS iš Cleveland, Ohio.

Daktaru kvotėju — DR. STEPONAS BIEŽIS iš Chicagos, Illinois.

VALSTIEČIŲ ATBUDIMO PIONIERIAI

Dr. Petrikos knygos recenzija

(Tęsinys)

Ją pasiskaitęs, Dr. Vincas Kudirka, sako: "pasijutau lietuviu esąs." Šis Kudirkos "atsivertimas," arba pajutimas savyje lietuvybės, įdomus pastangai nusverti, kas, ištiesų, yra tautinė sąmonė ir tautinis atbudimas. Antras stiprus asmuo Povilas Višinskas, darbštus ir energingas vyras, kuris paskatino Žemaitę ir Lazdynų Pelėdą literatūros darban. Kudirka ir Višinskis, be abejojimo, būtų tapę stiprūs organizatoriai ir vadai Lietuvos valstiečių liaudininkų politinei grupei, bet — ankstyva mirtis abu nelaiku pakirto!

Tiksliai sau nenusistatęs, kas yra tautinė sąmonė, ir kas yra tautinis atbudimas (jis necituoja net Dr. Alseikos veikalo "Tautinė Idėja Istorijos Šviesoje"), autorius, tačiau, bando nurodyti, kur jo pasirinkti pionieriai buvo arti "darbo klasės ideologijos," o kur ne. Tačiau, žmogus, kuris pasidarė profesionaliu lietuvių darbininkų ideologu ir vadu (Kapsukas) 1917 metais apie anuos laikus rašė: "Tikras revoliucijos Lietuvoje nešėjas buvo tiktai miesto proletariatas. Bet kadangi pramonė Lietuvoje tebuvo silpnai išsiplėtojus, o miesto darbininkų, ypatingai lietuvių, nedaug, tai žymiausią vietą lietuvių judėjime užėmė valstiečiai." Jei tik dabar, po kelių metų smarkios pažangos pramonėje, Lietuvoje tėra 40,000 samdomų darbininkų, tai tautinio atbudimo laikotarpyje, aišku, tų darbininkų, kaszin ar, buvo 500, ar tūkstantis. Ir prie geriausių norų, jie "darbininkiško" klasinio susipratimo Lietuvos gyventojuose negalėjo nei kelti, nei tiems gyventojams įtakuoti, ar veikėjus, rašytojus, poetus, ir politikos vadus parūpinti.

Todėl visai nėra reikalo nei taikyti marksistinės linijos saikus autoriaus pasirinktiems asmenims. Jie buvo didžiausio Lietuvos luomo — valstiečių ūkininkų vaikai. Todėl posakis: "Klasių kova tautos viduje, klasinis susiskirstymas, Kudirkai buvo svetimas, nesuprantamas dalykas" (p. 57) bereikalingas, ir įterptas tik komunistinės "linijos" paprocčiu. Tiek pat naudinga būtų buvę pasakyti, kad Kudirkai buvo svetimas anglų kalbos supratimas, ar mokėjimas automobiliu vairuoti. Kaip prof. A. Rimka nurodo: Aušros ir Varpo gadynėje "ūkininkų reikalai buvo laikomi ir bendraisiais tautos reikalais." Varpas tapo uždarytas 1905 metais, bet dar 1906 metais Lietuvos socialdemokratai, n e g a udami tikrų lietuviškų darbininkų apstaus skaičiaus į partiją, sakėsi kovoją dėl "bežemių ir mažažemių," reiškia, už reikalus lietuvių, suristų su žeme, reiškia, valstiečių. Norėti, kad tautinio atbudimo pionieriai suprastų marksistinę liniją, yra tuščias noras.

Kudirkos pagrindinė mintis buvusi "žmonių apšvietimas ir pagerinimas jų medžiaginio būvio." Višinskas gi sakė: "Mūsų idealas: laisva, nepriklausoma Lietuva, nusikračiusi svetimų ir savų despotų, pamynusi po kojomis tamsybes, išvien su kitomis laisvomis tautomis rūpinasi pagerinimu savo ekonominio būvio ir žengia pirmyn." Bitės troškimu buvo "praskinti kelią į mūsų beraščių milionus ir įkvėpti jiems prarastą tautinę sąmonę." Žemaitės raštai, sako, "organizavo skaitytojo sąmonę kovai prieš carizmą, tamsumą, prietarus, apsileidimą, ir priespaudą." Lazdynų Pelėdos raštai pasižymėjo kryptimi prieš bajoriją. Šatrijos Ragana pasiliko dvaro panele, bet buvo "visa siela į liaudį linkstanti lietuvė", nors kartu norinti kad bajorija persiimtų naujais idealais ir sulietuvėtų bei sudemokratėtų. Ji parašė daug jaunimui auklėjamų raštų krikščioniška dvasia. Jono Biliūno raštai, kurie arčiausia atitiko darbininkiškai nuotaikai (jis buvo socialdemokratas), tačiau, ne tiek prie klasių kovos šaukė, kiek buvo "protestas prieš sąlygas, kurios jam teko gyventi ir vargti." Visų tų pionierių tikslai ir troškimai, reiškia, buvo praktiški ir kaip tik pilnai atitiko tos gadynės lietuvių tautos reikalams. Tautos daugumą sudarė tada ūkininkai valstiečiai. Juos reikėjo apšviesti, padaryti lietuviais, reikėjo pakelti jų ūkis, reikėjo išrauti visą debesį lenkuojančio dvaro baudžiavos palikimų, prietarų ir tamsumo, reikėjo nuversti caro valdžią. Ir visi tautinio atbudimo pionieriai puikiai savo užduotį atliko, nepaisydami, ar suprato marksistinę liniją, ar ne.

Įdomus ir jų likimas: Kudirka mirė džiova Lietuvoje 41 metų amžiaus: Višinskas mirė džiova Berlyne, 31 metų; Biliūnas mirė Austrijos Zakopanėje, 28 metų. Kiek laimingesnės moterys: Žemaitė net Ameriką pamatė ir mirė 76 metų amžiaus; Bitė, regis, tebegyvena, 76 metų senukė; Lazdynų Pelėda (Sofija) mirė džiova, 59 metų; Šatrijos Ragana mirė nevedusi, 53 metų amžiaus. Literatinį darbą pradėjo: Kudirka 1886 metais (kada VIENYBĖ gimė); Višinskas 1894; Bitė 1891; Biliūnas 1900; Žemaitė 1894; Lazdynų Pelėda 1896; Šatrijos Ragana 1895.

Amerikiečiui sunku Lietuvos kultūros ir judėjimų klausimais rašyti, nes jisai visai kitokiose sąlygose gyvena. Bet Dr. Petrika, matyti, kruopščiai perskaitė jei ne visus, tai didesnę dalį visų šaltinių, kurie reikalą lyti. Jei ne besivaikymas marksistinės mados, tai būsų visai rimtas mūsų sąlygose pagamintas veikalas. Pavyzdžiui, tikėjimas jam esąs "valdančios klasės ramstis" (pusl. 206), kas yra grynas komunistų tvirtinimas. Prierašo puslapyje 306 jis pasakoja, būk "gyvenimo duomenys teigia, kad didžiausi kriminalistai ir žmogžudžiai yra karštai tikinti žmonės." Ką bendro šis paskutinis, visai iš piršto išlaužtas tvirtinimas, turi su autoriaus pasirinkta tema, težino, gali būti, tik ta klasinė vėliava, kurios įtakoje autorius, matyti, stengiasi darbuotis ir rašyti. Bet knygai tokie tvirtinimai rimties nepriduoda.

Tačiau, ši knyga labiausiai tinka visokių pažiūrų Amerikos lietuviams, negu visi kiti 43 LDLD leidiniai. Bet tokios rūšies bus paskutinė, nes Maskva vėl pasuko "revoliuciniu" keliu, o kur suka Maskva, ten suka ir LDLD. Tikimės, kad tas nekliūdys maloniam daktarui parūpinti daugiau paskaitų iš mūsų literatūros—gal moderninės? Amerikoje mūsų gydytojų ir advokatų jau šimtais priskaitoma, bet literatūros darbą tik retas pajudina. Todėl mūsų pagarba tiems, kurie dirba, nes materialio atlyginimo iš to negauna!

Vyt. Širvydas.

Grįžo Lietuvos šachmatininkai iš Argentinos

KAUNAS. — Per Vokietiją grįžo iš Argentinos Lietuvos šachmatų reprezentantai Buenos Aires šachmatų turnyre: Mikėnas, Vaitonis, Tautvaišas, kom. vad. Andrašiūnas ir Raclauskienė. Luckis pasiliko Argentinoje. Visi patenkinti kad laimingai pavyko pasiekti tėvynę.

LIETUVOS MOTERYS, MOKINĖS RAŠO

(Iš laiškų, gautų š. m. lapkr. 24 d., ištraukos)

Prisiuntė PR. LAPIENĖ

RAŠO IŠ KAIMO, Biržų apsk.

. . . Balys dabar vėl namie. Jis mobilizuotas tebuvo tik vieną savaitę. Labai nepatenkintas, kad negavo kariauti. Tie jaunieji visi už tai pyksta. Tik mes, senesnieji, buvome baisiausiai išsigandę. Dabar ramu, bet nebėra taip, kaip pirmiau. Žibalo visai nebegalima gauti pirkti. Ir gasuolio, kurį buvom pradėję deginti, jau pritrūko. Tas tai mums blogai. Viskas tebėra ir nekulta. Mat, anksčiau motoru viską kuldavome, o dabar reikia kultuvų griebtis, nes arkliais varomų mašinų irgi sunku begauti. O čia to žibalo nėra. Dienos trumputės. Javai gerai paaugo ir jei niekas neatims, tai keliems metams gali užtekti. Ir brangūs grūdai ir kitkas. Rugiams moka 12 litų, kviečiams 14, miežiams 8, avižoms 9, šieno punduliui litą, dobilų — litą ir 50c. Bet parduoti nieko nesinori, nes nežinia, kaip su pinigais bus. Net ir A. neima pasogo. Bijo, kad pinigai nenueitų niekais. Tiek tūkstančių įderėta! Jis imtų, kad jo broliai sutiktų iš ūkio pinigais atsidalyti. Bet anie sako tedirba jis, jiems nieko nereikia. Bet ir nuo žemės neatsirašo. Tur būt prisiklauso senesniųjų pasakojimo, kaip buvo mokytiesiems karo laiku. Atsargūs, kad ir vargo nematę...

Pavasarį vėtra mums buvo nugriovus tvartų stogą. O apdengtas buvo technikų nurodymais. Taigi dabar gavome iš valdžios pašalpą. Stogą jau savais pinigais buvome apsidengę, taigi dabar gauta pašalpa apsidengiame klėčių stogus. Dabar ūkis daug geriau sutvarkytas, negu buvo prieš didįjį karą. Tik kad būtų pasaulį taika, o gyventi galime gerai.

Teta U. įsidėjo naujus dantis. Pinigų sūnus atsiuntė. Ji nebeturėjo nei vieno danties, o gyvenant prie marčios buvo bloga. Negi kas jai siūlys minkštymėlį ir negi virs kas jai košelę, kuomet marti savųjų "bedančių" kas met susilaukia. Dabar ta moteris neapsakomu džiaugsmu visiems giriasi, kad sūnus jai suteikęs naują gyvenimą. Sako jokia jo dovana nėra buvusi tokia brangi, kiek šioji. Abi eilės dantų jai kainavo 150 litų. Kai tu rašinėji amerikiečių spaudoj, tai paminėk šį faktą. Gal ką sugriaudens ir gal daugiau kas atsimins savo senus tėvus, dėdes ir tetas.

Mes kai kada išvystame savo laikraščiuose Lietuvos žmonių įspūdžius, įgytus lankantis Amerikoj. Atrodo jie išsigandę amerikoniško gyvenimo. Sako jūs ten nei vienas neturite tarnų ir sunkiai dirbate, norėdami turėti žmoniškesnį gyvenimą. Argi teisybė? Tu mums niekada nesi tuo skundęsis. Būk nuoširdi ir atvirai parašyk, kur geriau gyventi. Lietuvos gyvenimą žinai.

Kaip jūs minėjote Viiniaus atgavimo dieną? Mes tai labai džiaugsmu triukšmavom, bet... tai daugiau kitąsyk. Tu mataĩ savo spaudoj. O iš tolimos perspektyvos visa aiškiau būna . . .

RAŠO IŠ KAUNO.

. . . o Petras, kuris jau buvo vyresniuoju puskarininku ir buvo gavęs kelias dovanas už įvairius pasižymėjimus, tuoj Vokietijai pradėjus kariauti su Lenkija, buvo kur tai išsiųstas. Jokios žinios nei jo žmona, nei motina nėra gavę. Abejoja apie jo gyvybę. Jo žmona lanko gailestingųjų seselių kursus ir tiesiog trokšta, kad gautų išeiti į frontą. Apie jo motiną sunku ir kalbėti. Atrodo jai niekas nebemiela. Ji sudžiūvo, kaip šakalys. Ir randa ir rauda! Mat, aname kare jos vyras žuvo, o dabar vienintelis sūnus be žinios dingo. O Juozas tai Kaune gyveno iki Vilniaus atgavimo. Dabar irgi nėra žinoma, kur jis. Jo žmonelė nemažai kankinasi. Tik pamanyk: prieš šešius mėnesius vedė ir jau perskirti. Tiek dar jos laimė, kad ji gali su juo per Kauno policiją susirašinėti. Ji dabar neščia. Jei ne šita, manau netrūktų ir jai ryžtumo rengtis Lietuvai pagalbai. Čia mes spėjame, kad Juozas bus perėjęs Vilniuje į slaptąją policiją tarnauti. (Tu žinai gal, jis paskutiniuoju laiku tarnavo Kauno viešojoje policijoje). Nors jis parašo, bet nieko negali suprasti, kur jis ir kaip gyvena. Tiek tik žinia, kad gyvas.

Vilniumi mes labai džiaugėmės, o dabar dar labiau rūpinamės, kaip jį atstatyti. Sovietai viską išsigrandė ir žmonės į jį subėgę beveik nuogi. Miesčioniško brudo mieste irgi netrūksta. Triukšmauja ir Vilniuje. Lietuva turi spaustis su viskuo, kad anuos suraminti . . .

(Bus daugiau)

Moterys, moterys...

Une femme aime toujours mieux etre belle que bonne — Kiekviena moteris geriau norėtų būti graži, kaip gera, — sako prancūzų posakis.

Sakoma, moters veidas yra jos laimė.

Graži moteris yra žemčiūgas; gera moteris — brangybių brangybė,—sako Saadi.

Moterys yra sutvertos, kad būti mylimos, o ne suprastos, —sako Wilde.

Moterys, sakoma, myli savo ausim, kaip kad vyrai myli savo akim.

Graži moteris yra sielos pragaras, blogo šveistykla ir akių rojus.

Moterys geriau pažįsta kitų širdis, kaip savo pačių.

Laimingiausios moterys,kaip ir laimingiausios tautos, neturi istorijos.

Naturalus moterų malonumas yra didžiausias grožis žemėje.

Moteris greičiau prisipažįsta savo klaidas, kaip savo paikystes.

Moters protas yra visuomet įtakuojamas jos širdim: bet vyro širdis visuomet įtakuojama jo protu.

Moterys yra laimingesnės savo iliuzijomis, kaip savo maloniausiais pergyvenimais.

Vienatinis aukso daiktas, kurio moterys nemėgia, tai tyla.

Didžiuma moterų elgiasi tartum jos gimę pažaisti, o ne gydyti.

Visos moterys yra mažos mergaitės širdyje.

Tauta be gražių moterų neturės didžio pasisekimo.

Moters akys daugiau pervėrė širdžių, kaip kare kulkos.

Pinigai padaro linksma moterį, o dorovė — kilnią moterį.

Dievo didžiausia dovana moterei yra ekonominė nepriklausomybė. Antroji didžiausia dovana — tai rauda.

Spalvuotos lūpos neperkeičia širdžių.

Moterų akyse randasi dviejų rūšių ašarų: širdgėlos ir apgaulio ašaros.

Moteris tegali užlaikyt tik vieną paslaptį — savo amžiaus pasakymą,—sako Voltaire.

Gyvenimo knyga atsiskleidžia su vyru ir moterim rojuje. Ji užsiskleidžia apreiškimais.

Poetinis elementas glūdi paslėptas moteryse, yra jų magnetinio traukimo versme.

Moters širdis yra jos tikras veidrodis, kurs reflektuoja visus daiktus, bet ne prie vieno neprikimba.

Veritas Vincit.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

LIETUVOS MOTERS PASIRENGIMAS KARUI

Su didžiausia širdgėla minim Europos karo baisenybes ir visa siela trokštam, kad karas greičiau baigtųsi, o ypač — kad jo šmėkla nepaliestų mūsų krašto. Ir tikimės, kad neteks mums į tą baisųjį sukūrį patekti, tačiau visuomet būsime daug saugesnės, kada būsime atitinkamai pasirengusios.

Tačiau ne vienai kyla klausimas: koks gali būti moters pasirengimas karui, kada vien jo baisenybių siaubas taikingą moters prigimtį palaužia?

Atsakant į šį klausimą, tenka tik priminti pagrindinį moters karui pasirengimo tikslą. O jis yra ne žudyti, ne persekioti kitus, bet save ir kitus negalinčius gintis apginti ir visiems nelaimėje padėti.

Kad moteris šios tikslo atsiektų, ji turi gerai orientuotis šiose srityse: 1) priešlėktuvinės apsaugos, 2) sanitarijos, 3) gaisro, 4) maisto tiekimo ir kit.

Karo metu negali būti nei vienas tikras ir užfrontėj, kad jis arba jo artimieji nebus tiesiogine karo auka. Todėl būtinai reikia žinoti, kaip nuo įvairių pavojų apsisaugoti.

Apie slėptuves, dujokaukes ir laikymąsi pavojaus metu jau daug rašyta ir kalbėta, todėl šis dalykas visiems žinomas, kaip būtinas. Dabar tik vieno trūksta: nedelsti ir neatidėlioti. Šitas dalykas ypatingai liečia moteris, nes nuo to daug priklauso jų pačių ir vaikų gyvybės karo metu.

Nors iš dabartinio karo matyti, kad priešdujinė apsauga lyg ir nereikalinga, tačiau ir ši apsauga būtina. Kiekviena moteris turi šioje srityje bent elementarinių žinių įgyti. Neužtenka mokėti slėptis slėptuvėse ar panaudoti dujokaukę, bet reikia pažinti atskirų dujų veikimą. Reikės, juk, ne tik save saugoti, bet teks neutralizuoti dujas apnuodytoj srity, likviduoti užnuodytus maisto produktus ir kt. ir be abejo, suteikti pirmąją pagalbą apsinuodijusiems.

Jokiu būdu šiandien nei viena moteris negali likti be pagrindinių sanitarijos žinių. Karo metu užfrontėj sumažėjus gydytojų ir gailestingų seserų skaičiui, tenka patiems gyventojams bent pirmąją pagalbą apsirūpinti. O kas daugiau tą atliks, jei ne moterys! Jos turi visiems padėti, nereikalaudamos už tai jokios padėkos, nes tai jų pareiga yrą. Jos turi žiūrėti švaros, higienos taisyklių, nes karo metu daug greičiau paplinta įvairios epidemijos, negu ramiais laikais.

Gaisras visuomet pavojingas, tačiau ramiu laiku jis ne toks dažnas, kaip per karą o iš kitos pusės — sumažėja vyrų skaičius. Todėl moterys būtinai turi įsigyti pagrindines žinias apie gaisro gesebombų darbą. Tas labai svarbu, nes nenusimanant kas daryti tokiu atveju, galima ne padėti, bet pakenkti.

Karo metu, esant mažiau susisiekimo priemonių ir nenormaliai veikiant įmonėms, neretai sutrinka ir maisto pristatymas gyventojams. Moterų pareiga žinoti kaip ir kuriuo būdu maistas gali būti gyventojams teikiamas. O be to, kiek kuri gali, turi ir kariuomenei šiame reikale padėti.

Blogiausiu atveju gali tekti moterims eiti ir į frontą su ginklu. Tuomet joms reikalingų žinių suteiks kariuomenė. O dėl savo saugumo užtenka gerai valdyti revolverį.

Labai svarbus dalykas yra pačių moterų laikysena. Karo metu daugiau, negu bet kada išbandoma moterų ištvermė. Iš eina į mirtinus pavojus, dažnai visi artimieji. Visi jie brangūs ir dėl kiekvieno jiems gresiančio pavojaus dreba širdis. Jau vien dėl to palūžta moters visa drąsa, susvyruoja visi pasiryžimai.

Tai čia moteris turi parodyti už vis daugiausia savo stiprumo ir susivaldymo. Ji ne tik neturi dejuoti dėl savęs, bet ir kitiems nuotaiką sudaryti, išsklaidyti blogų žinių ir įvairių prasimanymų padarytus įspūdžius. Ji pati turi rodytis kariams, kiek galėdama dažniau juos belankydama. Kariai turi daug savų vargų, todėl jiems niekada nereikia skųstis, verkšlenti, ar užkrauti savų rūpesčių.

Taigi, moters pareigos karo metu yra didelės ir atsakingos. Toms pareigoms pasirengimas šiandien visoms priemamas per įvairias organizacijas. Prisirengti karui reikia, nes jausdamos saugios, galėsim ramiai dirbti savo kasdieninį darbą ir jokie galimi pavojai niekada neišves mūsų iš pusiausvyros.

K. Česnavičienė.

TUŠČIOS PAGYROS

Rašo ONA

Turbūt mes visi žinome tą seną pasaką apie varną ir lapę. Varna tupėjo aukštai ant medžio šakos, tai gudrus paukštis. Prižadais ji nedavė save suvilioti; maldavimas ją nesujaudino. Bet varna snape laikė gabalą sūrio, o lapė žiūrėdama į varną galvojo, kaip čia nuo jos tą sūrį išgauti. Pagal tą seną azijatų pasaką, varna buvo lengvai prigauta:

"Labas rytas, varnele," — tarė į ją lapė besišypsodama. "Kaip jūsų sveikatėlė? Būtų gaila, jei kas jums atsitiktų ir jūsų taip puikiam balseliui pakenktų. Aš girdėjau, kad kaipo giesmininkė jūs visus girios paukščius pralenkiate.

"Aš nenorėiau mirti", tęsė toliau lapė, "neišgirdus nors keletą gaidų iš tos tavo taip puikios gerkleles, kurią visas pasaulis gėrisi."

Vargšė varnelė, pravėrė snapelį, idant lapė galėtų jos balselį išgirsti, o tuo sykiu gabalas sūrio iškrito ant žemės. Lapė, pagriebus sūrį prarijo ir atsigręžus, eidama savo keliu, tarė: "Varnele, žinok, kad kiekvienas pagyrūnas pasinaudoja iš tų, kurie jo klauso."

Žmogus yra savotiškas sutvėrimas, su savotiškomis ypatybėmis. Jisai turi visokių ypatybių — gerų ir blogų. Teisingumas yra žmogaus kilniausia ypatybė, bet pagyris yra žemiausis ir galingiausis.

Gal skaitytojams bus žingeidu žinoti, kokie žmonės dažniausiai virš minėtos lapės rolę lošia?

Pavyzdin: advokatai, kalbėdami į savo klijentus niekuomet juos neperspės, kad yra galimybė savo bylą pralošti. Jie paprastai dalyką perstato tokioj šviesoj, kad žmogus ir nenoromis jiems pasitiki. Jie žino, kad bylą išloš ar pralošs, jiems bus atlyginta.

Toliau, kalbėdami į prisaikintuosius advokatai pirmų pirmiausiai jiems primena, kokie jie išmintingi, bešališki ir prakilnūs vyrai; jisai jiems primena, kad jisai džiaugiasi tuomi, kad jo klijento likimas atiduodamas į jų rankas. Begirdamas prisaikintuosius jisai dvigubai pagiria teisėją ir tas kasdieną teismuose pasikartoja.

Vienas aukštojo teismo teisėjas kartą išsitarė: "Imant domėn aplinkybes sunku suprasti, kaip teisėjai, abelnai, nenustoja savo lygsvaros klausydamiesi tų tuščių pagyrų."

Daktarai, ypač tie, kurie pagarsėja kaipo moterų daktarai ar specialistai. Toks žmogus yra gudresnis už dešimt lapių, nes su savo vyliuginga kalba jisai moka įkalbėti sveikam ligą, arba ligoniui sveikatą.

Kartą man pasitaikė kalbėtis su viena ponia, kuri apie savo daktarą šitaip išsitarė: "Koks tai malonus žmogus: toks inteligentas, taip jis žmogų atjaučia, taip gerai įpėja mano ligas. Turėsiu vėl kada nors pas jį užeiti".

Kitą kartą su viena ligone nuėjome pas jąi rekomenduotą gydytoją. Jisai ją apžiūrėjo ir už valandėlės pasakė, kad jai reikia specialių gyduolių, kurių dabar neturi. Liepė vėl ateiti už savaitės laiko, nes reikalingas gyduoles turėsiąs gauti iš Europos.

Tokie daktarai savo vietoj yra genijai. Jie moka savo pasiturinčias pacijentes užganėdinti su gražiom pasakom, kas joms už vis labiausiai patinka ir įgijus pasitikėjimą, tokiam daktarui durys į pralobimą atdaros.

(Bus daugiau)

Mums nebaisūs rudens vėjai...

Po palange vėjas lekia,
Nešdams rudenio dainas...
Linksmas valandas vilioja,
Mirt su rudens šalna...

Dienos lekia, bėga, skrieja,
Kaip ir mūs visų dalia,
Mintys liūdėsį vis gena,
Vis rūgoja — vienuma ...

Tę bujoja rudens dienos,
Kartu su vėju daina...
Tegu džiaugias, jog laimėjęs,
Alėjų grožį—su vasara žalia...

Mums nebaisūs rudens vėjai,
Nei audrų šėla...
Mūsų dienos visad žydi,
Visad pavasaris, vis siela jauna!...

Lucija Boreikaitė.

NEWARKO MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Pereitame Newark'o Moterų Klubo mėnesiniam susirinkime buvo pranešta apie vieną nelaimingą šeimą, pas kurią ligą laiką randasi ligonis ir jų finansinė buklė visai išsibaigus.

Tuojaus buvo nutarta suteikti jai finansiną auką iš Klubo iždo ir už savaitės laiko surengti šeimos naudai kortavimo vakarą (Card Party). Tas įvyko lapkričio 17 d., šv. Jurgio Dr-jos salėj, kur susirinko gana skaitlingas būrys klubiečių ir kitų labdarybės rėmėjų.

Visus užkandžius dėl to vakaro suaukavo pačios kliubietės todėl liko gana gražaus pelno, kuris tuojaus buvo perduotas tai nelaimingai šeimai, kuriai ištikro pagelba buvo reikalinga ir tuomi net džiaugėsi iki ašarų.

I. Trečiokienė.

LAISVAS "MOTERŲ ROJUS"

New Yorke, Union Square, yra milžiniškas namų komplektas, viso sujungti net keletą didžiulių namų, kurie vadinami "moterų rojumi." Tai yra madinių moteriškų drabužių prekybos namai, kuriuose visai nėra pardavėjų. Klijentės šiuose prekybos namuose gali pačios pasiimti iš spintų drabužius, niekieno nepadedamos ir neprižiūrimos gali čia pat prieš šimtą veidrodžių juos išmėginti, gali rinktis kiek tinkamos ir, išsirinkusios, eina prie kasos, kur sumoka už pasirinktus drabužius ir duoda juos suvynioti, kad galėtų arba pačios neštis namo, arba duoti adresą, kad atsiųstų į namus. Toks drabužių pasirinkimo būdas moterims patinka. Kasdien tuose namuose tūkstančiai moterų niekieno nevaržomos renkasi drabužius ir nesivaržydamos juos išmėgina. Visų rūšių moteriški drabužiai išeiginiai, vakariniai, baliniai ir kitokie, šiuose prekybos namuose būna patys moderniškiausi. Ir niekad jie čia neužsiguli, nepasensta. Jei per savaitę laiko naujai parduotuvėje išstatytieji drabužiai neišperkami, tai kitos savaitės pradžioje jie papiginami, o jie nebaigiami išpirkti ir antraja savaite, tai trečia savaitę dar daugiau piginami. Tuo būdu galų gale nepasilieka nė vieno nenupirkto drabužio. Jei prekybos namuose išmėgintieji ir nusipirkti drabužiai, kuriai moterei namie pasirodo vis dėlto netinkami, tai ji gali juos per penkias dienas grąžinti prekybos namams ir gauna atgal savo pinigus, jei tik nenuplėšta plomba.

Kadangi kasdien per tuos prekybos rūmus pereina tūkstančiai visų luomų ir rasių klijenčių, tai kasdien pasitaiko ir dvejeta ar trejeta smulkių vagysčių, bet prie tokios milžiniškos tų namų apyvartos tokios vagystės tėra tik nežymūs trupiniai, dėl kurių tos milžiniškos įmonės savininkai ir nesisieloja.

"Moterų rojaus" prekybos namai turi tokį didelį pasisekimą, kad kartais tenka šauktis net policijos pagalbos moterų antplūdžiai sutvarkyti. Prekybos namams nereikalinga nė reklama—jie laikraščiuose tik paskelbia, kad bus uždaryti. Nors drabužiai ten esti patys madniausi, bet kartu esti ir pigiausi, negu kituose prekybos namuose.

Panašius "moterų rojaus" madinių drabužių prekybos namus, kur nebūtų pardavėjų, jau kuris laikas rengiamasi įsteigt taip pat Londone ir Paryžiuje.

L. A.

WORCESTERIO MOTERYS PAGERBĖ ONĄ KATKAUSKAITĘ-KASKAS

Metropolitan Operos artistė Ona Katkauskaitė-Kaskas ir artistas Aleksandras Kipnis koncertavo Worcester, Mass. lapkričio 7 d. Ta proga lapkr. 6 dieną Worcesterio moterys, vadovaujant Marijonai Čižauskienei ir kitoms, surengė pagerbimo pietus mūsų artistei viename gražiame Worcesterio viešbutyje.

Worcesterio moterys mokėjo labai gražiai sutvarkyti savo programą be daug kalbų. Be garbės viešnios kalbėjo tik Ona Pakštienė iš Lietuvos, kuri dabartiniu laiku vieši Amerikoje.

Vietinis laidotuvių direktorius Petras Karalius apdovanojo mūsų artistę orchidėjų gėlėmis, o dalyvės moterys jai įteikė atminčiai gražią piniginę.

I. T.

— Havaso žiniomis Varšuvoje buvo sušaudytas žinomas žydų mokslininkas prof. M. Šoras.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

Odos, Kraujo ir Chroniškos Ligos Gydomos

Kraujo, odos ir nervų ligos, chroniškos votys, skilvio ligos, mėšlažarnės netvarka, pūslės ir inkstų suirimas. Per virš 28 metus aš sekmingai gydžiau chroniškas vyrų ir Moterų ligas moderniškais būdais.

Jei jūs turite kokią ligą, kurios nepažįstat, pasitarkit su manim pasitikinčiai, be jokių pasižadėjimų.

Kraujo tyrimai. X-spinduliai. Laboratorijos tyrimai.

MANO MOKESTIS PRIEINAMA.
EGZAMINAVIMAS DOVANAI

DR. LOUIS ZINS

110 East 16th Street, New York, N. Y.
tarp Union Square & Irving Place
Atskiri palaukimo kambariai vyrams ir moterims.

Valandos:
9 val. ryto iki 8 val. vak. Sekmad. nuo 9 ryto iki 2 po piet

NEWARKIEČIŲ VISUOMENEI!

Geo. Kaminskas

GERBIAMIEJI! LANKYKITE

Geo. Kaminsko ir Sūnų

drabužių krautuvę, nes dabar pats laikas. Jau gavome žieminių 2,000 naujų vilnonių ir nevilnonių blankietų. Jie yra visokių kainų nuo $1.00 iki $15.00

Taipgi turime visokių kaldrų: vatinių, vilnonių ir plunksninių. Padarytos šilko ir nešilko viršais. Didelis pasirinkimas kortinų ir lovoms užtiesalų (bed spreads). Yardais kortinų ir vilnonių audimų didžiausias pasirinkimas.

TURIME PUIKŲ SANDĖLĮ GATAVŲ DRABUŽIŲ VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS, VISOKIEMS REIKALAMS

Prašome įsitėmyti vardą ir antrašą:

GEO. KAMINSKAS IR SŪNAI
152 FERRY ST. Cor. Adams St. NEWARK, N. J.

VIENYBĖ

GRAŽIAI PRAĖJĘS TAUTINĖM JĖGOM BENDRINTI BANKIETAS - VAKARIENĖ

Pereitą šeštadienį, gruodžio 2 d., įvykęs Susivienijimo salėje Brooklyno ir apylinkių tautinės srovės veiklos bendrinimo vakarienė-bankietas praėjo gražiu didingumu, skaitlingu žmonių ir tautinės veiklos rėmėjų atsilankymu, taipgi gražia ir nevarginančia pravesta programa.

Moterų Vienybės narių surengta ir į stalus pačių narių nešta vakarienė buvo tikrai skani. Vakarienės stalai buvo pilnai publikos apsėsti ir pradėta vakarieniauti keletą minučių prieš 8 valandą. Kaip jau buvo aukščiau žymėta, Moterų Vienybės narės vakarienės valgius nešė į stalus ir susirinkusiems svečiams patarnavo. Vakarienės laikas praėjo maloniai skaitlingai publikai sotinantis skaniai pagaminta kalakutiena, košeliena ir kitais prieskoniais.

Baigus valgyti VIENYBĖS dienraščio administratorius ir taipgi Tautinėms Jėgoms Bendrinti Komisijos narys p. Pijus Bukšnaitis atidarė vakaro programą savo trumpa kalba ir vakaro tolesnės programos eigą pakvietė vesti žinomą veikėją Dr. Vladą K. Vencių. Vakaro programos vedėjas gražioje kalboje prabilo į skaitlingą publiką, paaiškino šio gražaus vakaro surengimo tikslą. Toliau apibudino dabartinę Europos įvykių eigą, mūsų tėvynės Lietuvos esamą padėtį dabartinėje Europos situacijoje. Kvietė visus lietuvius į bendrą darbo talką, visiems vieningai susiklausyti ir sutelkus bendromis pajėgomis budėti mūsų tautos ir išeivijos gyvenime.

Toliau pakvietė kalbėti VIENYBĖS dienraščio vyr. redaktorių p. St. Vitaitį. Savo ilgesnėje kalboje p. Vitaitis išdėstė reikalus mūsų išeivijoje gyvenimą, palietė dabartinę gyvenimo padėtį Lietuvoje esant rusų kariuomenei, Vilniaus atgavimo reikšmę Lietuvai ir t.t. Nurodė prie kokių pasėkų galima prieiti dirbant vieningai ypač išeivijos tarpe, kadangi išeivija turi stiprų pamatą ir valstybės gyvenimo vagoje. Kalba palydėta gausiu rankų plojimu.

Pakviestas kalbėti Tautinėm Jėgom Bendrinti K-jos narys ir dienraščio redakcijos bendradarbis p. J. Valaitis pasakė gilią ir išsamią kalbą dabartinių dienų gyvenimo. Būdingai apibudino bendro darbo reikalingumą. Vieningas kūnas yra nedalomas ir nebijo išorio ar vidaus pavojų, pareiškė prelegentas.

Keletą žodžių tarti pakviestas p. Ant. Reinys, kuris tūlą laiką gyvenęs Amerikoje netrukus išvyksta į Lietuvą. Svečias sveikino gausiai susirinkusius ir linkėjo sekmingo darbo visuomininiuose reikaluose. Svečiui vedant sušukta tris sykius "valio" tautinės srovės žmonių labui.

Gražiai ir juokingai scenoje padainavo p. Vit. Bukšnaitis porą dainų akompanuojant p. P. Bukšnaičiui. Juokų pasakė ir padainavo p. K. Kriaučiūnas, kuris publikos buvo pamėgtas ir iššauktas daugiau padainuoti. Tada visai publikai pritariant sudainuota porą liaudies dainelių.

Vėliau gražiai padainavo dainininkas A. Vasiliauskas akompanuojant pianu p-lei V. Tamkiūtei. Po visos programos vyko šokiai prie plokštelių muzikos. Šokiai nusitęsė iki 1 val. Vienu žodžiu, reikšmingas vakaras praėjo gražiai, draugingai ir linksmai viso dalyvaujant apie 300 žmonių.

Vakarienėje svečiams į stalus patarnavo, valgius nešė ir vakarienės surengimo reikalais rūpinosi bei tikietus platino šios Moterų Vienybės narės: ponios Petronėlė ir Elena Atkočaitienės, p. Šidlauskienė, p. Strimaitienė, p. Trečiokienė, p. Šimėnienė, p. Strumskienė, p. Buivydienė, Mrs. Marsh, p. E. Jurgėlienė, p. Bacevičienė, p. Lapienė, Mrs. H. Bull. Skanius valgius pagamino šeimininkės ponios Klimienė ir Varneckienė.

Prie salės durų tikietus pardavinėjo ir kitais reikalais rūpinosi Tautininkų klubo veikėjas p. Pivariūnas ir Ant. Grunskis. Muzika pasirūpino salės šeimininkas p. Šidlauskas, nes su orkestro pasamdymu buvo per vėlai ir tam keletą dienų prieš orkestrai buvo kitų užimti.

Šios vakarienės - bankieto Rengimo Komisija ir dienraštis VIENYBĖ, kadangi vakarienės gautas pelnas eina dienraščio paramai, reiškia širdingą padėką vakarienės surengėjoms ir visoms nuoširdžiai dirbusioms moterims bei kitoms ir kitiems prisidėjusiems tikietų platinimu ir kitu darbu prie vakarienės pasisekimo. Maloniai dėkoja visiems skaitlingai atsilankiusiems ir parodymu pritarimo bendram idėjiniam darbui. Ateityje tikimasi dar daugiau panašių vakarienių surengti ir susilaukti dar skaitlingiau lietuvių visuomenės.

P. J.

Antradienį VIENYBĖ neišėjo

Antradienio, gruodžio 5 dienos dienraščio laida neišėjo dėl priežasties spaustuvėje techniškų kliūčių.

Moterų Vienybės narių susirinkimas

Trečiadienį, gruodžio 6 d., 8 val. vakare, Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne įvyksta Moterų Vienybės organizacijos narių mėnesinis biznio susirinkimas.

Visos organizacijos narės prašomos susirinkime dalyvauti, nes bus svarstoma daug įvairių reikalų ir bėgamųjų veiklos klausimų.

A. Buivydienė, pirm.

Reiškia padėką

Antanas ir Madeline Balčiūnai reiškia viešą nuoširdžią padėką savo tėvams pp. Ziniams ir pp. Balčiūnams už triūsą ir visas dėtas pastangas surengti kuo iškilmingesnes vestuves mums vedantis, lapkr. 26 d.

Dar kartą dėkoja svočiai ir svotui, visiems pulko dalyviams ir svečiams dalyvavusiems vestuvėse.

A. ir B. Balčiūnai.

Aukojo spaustuvės modernizavimui

Tautinės spaudos palaikytojų ir rėmėjų eilės auga. VIENYBĖS dienraščio skaitytojas p. P. Yancius siųsdamas dienraščio prenumeratą atsiuntė $1 aukų, kurios skiriamos dienraščio mašinoms modernizuoti.

M. Smetona, brooklynietis per dienraščio generalį agentą p. J. Krunklį aukojo $1 spaustuvės fondui. Už skirtas aukas aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Atitaisoma klaida

Operetės choro parengime, lapkričio 19 d., Piliečių klubo salėje buvo renkama aukos sušelpti Vilnijos krašto lietuvius. Aukojo nemažai žmonių didesnėmis ar mažesnėmis sumomis. Kaip buvo jau ir spaudoje pranešta choro vadovybės viso surinkta 51 dol. įskaitant ir choro skirtą 5 dol. auką.

Per klaidą aukų rinkėjų nebuvo pažymėta aukotojo p. Roko Pavilausko pavardė, kuris aukojo 1 dol. Aukų rinkėjai per klaidą praleidus aukotojo pavardę atsiprašo.

Mirė

Gruodžio 2 d. Pilgrim State ligoninėje, Brentwood, L. I. mirė Jurgis Burba, 59 metų amžiaus. Kūnas pašarvotas buvo laidotuvių direktoriaus J. Garšvos koplyčioje. Palaidotas gruodžio 5 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Gruodžio 3 d. Bonnie Burn Sanitoriume, Scotch Plains, N. J. mirė Adelė Robinson (Banis), 32 metų amžiaus, gyvenusi 143 Belmont Ave., No. Arlington, N. J. Kūnas pašarvotas laidotuvininko J. Garšvos koplyčioje.

Laidotuvės vyksta gruodžio 6 d., 10 val. ryto iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Šv. Jono kapines.

Mirusiųjų laidojimo apeigomis rūpinasi laidotuvių direktorius J. Garšva.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ.

Upė išmetė lavoną

Pereito sekmadienio rytą East River plaukiantis laivukas pamatė upėje lavoną. Vanduo jį išmetė iš gilumos ir matyti, ilgokai vandenyje būta. Ištraukus lavoną vedama kvota. Lavonas nežinomas.

Kiekvienas vienybės šeimos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienraščio VIENYBĖS palaikymui.

"HOUSEKEEPER'S DAUGHTER"
Joan BENNETT — Adolphe MENJOU
Plus Big Stage Show
Any Day Any Seat 25c. to 1 P. M. ROXY 7th Ave. and 50th St.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

JULIUS DRESS SHOP
Artėjančių Švenčių pasirinkimas suknelių ir moteriškų paltų.
Drabužius gausite garantuotus ir daug pigiau, negu kitose vietose
Kalėdų Švenčių Proga
SPECIALIOS KAINOS
395 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
TEL. EV. 7-9795

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

Geriausia Vieta Pirkti
LIKERIUS
Didžiausia, Geriausia ir Atsakomingiausia Likerių Krautuvė Brooklyne Yra
Manhattan Liquor Store
Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamoj krautuvėj.
MANHATTAN LIQUOR STORE
264 Grand St., B'klyn, N. Y.
(kampas Roebling St.)
Tel.: EVergr. 7-1643 License No. L.886

REIKALINGA

REIKALINGA paaugusi mergina arba moteris pagyvenusių žmonių kompanijai palaikyti važiavimui į Floridą. Kelionės išlaidos bus pilnai apmokėtos. Rašykite VIENYBĖS administracijai dėl P. G.

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA

Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

Gautas didelis siuntinys iš Lietuvos skanių saldainių. Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių. Kainos nebrangios.
Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldainių kreipkitės į
LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĘ
Juozas Ginkus, savininkas
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA — LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre—*Manager*
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
gaunama specialios degtinės ir vynų
Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo
Kvorta . . $2.09 Pint . . $1.07
ĮMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS
Republic Liquor Store
415-17 KEAP ST., (arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.
XAVERAS STRUMSKIS
TEL.: EVERGREEN 7-2089 LICENSE L.-72

MOTERŲ VIENYBĖS
PARĖDU BALIUS
¿
(COSTUME BALL)
Naujiems Metams sutikti
BUS DUODAMI PRIZAI UŽ GERIAUSIUS KOSTIUMUS
Sekmadienį, 1939 m. Gruodžio 31 d.
CLINTON HALL
Betts & Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.
PELNAS LABDARYBĖS TIKSLAMS
BILIETAS $1.00 PRADŽIA 8:30 VAL. VAK.

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

86. Pavakare visi vergai buvo suvaryti atgal į gardą. Tuoj visi susirinko aplink Tarzaną. Jie stebėjosi Tarzano ūgiu ir sveika išvaizda. Jiems buvo aišku, kad šis milžinas yra labai pavojingas, jei laikomas pririštu. Visi domėjosi, kas jis toks, iš kur ir kaip čia atsirado.

Vienas vergas prasistūmė pro kitus ir priėjęs prie Tarzano, sušuko: "Tarzanai! Nejaugi čia tu?" Tarzanas ramiai atsakė: "Man rodosi, kad čia aš, Valtore." Kiekvienas jautėsi širdyje pasigailėjimo atsidūrę abu šioje nelaisvėje ir prisiminę tuos laikus, kuomet abu draugavo laisvi.

Valtoras liūdnai kalbėjo: "Aš vis laukiau tų laikų, kuomet galėsiu tave pavaišinti savo namuose. Bet Atnei atėjo sunkūs laikai. Mūsų gerasis karalius turėjo išbėgti, o nedorėlis Forosas pagrobė jo sosta ir karaliauja. O aš, didysis bajoras, dabar paverstas vergu, belaisvis."

Tarzanas pačiupinėjo savo apikaklę: "Jei aš galėčiau nusimauti šią rinkę, tuoj iš čia pabėgčiau, atsivesčiau katniečių armiją ir išgelbėčiau ir tavo ir savo draugus. Bet tai bereikalingi žodžiai: apikaklė nenuimama." Valtoras dar pridėjo: "Toji apikaklė reiškia tavo pasmerkimą."

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje